

Көбеев, Е.Қ.

**Жақсының ісі жалғасып жатыр / Е.Қ. Көбеев;
Әңгімелескен: Д. Уәлиев // Егемен Қазақстан. - 2005. - 19
наурыз**

Халқымыздың аяулы ұлы, көрнекті ғалым, академик Ебіней Бөкетовтің туғанына биыл сексен жыл толып отыр. Еліміздің химия-металлургия саласының өркендеуіне зор еңбек сіңірген ғұлама ғалымның мерейтойын Қарағанды мемлекеттік университетінің ұжымы да ұйымшылдықпен, жоғары деңгейде атап өтуде десек, Е. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінің ректоры, заң ғылымдарының докторы, профессор Еркін Қинаятұлы Көбеев білім ордасының бүгінгі тыныс-тіршілігі, Елбасымыздың Жолдауынан туындаған тапсырмалар мен міндеттер туралы әңгімелейді.

- Еркін Қинаятұлы, бүгінде өзіңіз басқарып отырған оқу орнының негізін қалаған Ебіней Бөкетов екенін жақсы білесіз. Университеттің сол кездегі тыныс-тіршілігіне тоқтала кетсеңіз.

- Педагогикалық институт негізінде 1972 жылы университет алғаш ашылғанда 2 оқу корпусы ғана бар еді. Ондағы 37 кафедрада небәрі 280 оқытушы еңбек етті. Е. Бөкетовтың басшылығы кезінде бас оқу корпусы, жатақханалар, спорт залы, 1000 орындық студенттердің мәдениет сарайы, оқытушыларға тұрғын үй салынып, редакциялық баспа бөлімі жұмыс істей бастады. Университеттің ғылыми потенциалы да өсіп, 1980 жылы оқытушылар саны 482-ге жетсе, олардың 7-еуі ғылым докторлары, 169-ы ғылым кандидаттары еді.

Көптеген жастар Ебіней Арыстанұлының қолдауымен Кеңес одағының түкпір-түкпіріндегі білім ордаларына оқуға жіберілді. Шетелдермен ынтымақтастық ғылыми байланыс орнады. Университеттің алғашқы ректоры ғылыми-зерттеу жұмысын жүргізуге, оқытушылар мен қызметкерлердің шығармашылықпен айналысуына қолайлы жағдай туғызды.

- Академик Е. Бөкетовтің 80 жылдық мерейтойы да келіп қалды-ау.

- Айтайын деген ойыңызды түсіндім. Университет бірқатар мерейтойлық іс-шараларды өткізуді жоспарлап отыр. Айталық, 23 наурызда, яғни өзінің туған күнінде "Е. Бөкетов — ғалым, оқытушы, ойшыл" деген атпен халықаралық ғылыми-практикалық конференция өтпек. Сондай-ақ қайта жөндеуден өтіп, жана экспонаттармен толыққан 6 залдан тұратын Е. Бөкетовтің мемориалдық мұражайы да келушілерді күтіп тұр.

Университет ұжымының орасан зор еңбегінің арқасында Е. Бөкетовтің ғылыми-әдеби еңбектерінің 6 томдық жинағы, еңбектерінің библиографиялық көрсеткіші жарық көрді. Бұл орайда біз ұлы ғалымның артына қалдырған бай мұрасын, әдеби туындылары мен ғылыми еңбектерін көзінің қарашығындай сақтап, қайта басып шығаруға ат салысқан туған інісі, мемлекеттік дәрежедегі зейнеткер Қамзабай Арыстанұлы Бөкетовке шынайы алғысымызды білдіреміз.

Осыған дейін университет ұжымы көрнекті ғалымға ескерткіш орнату

туралы бастама көтерген болатын. Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген сәулеткері А. Билық жасаған ескерткіштің жобасын мемлекеттік комиссияның бекітуі де біз үшін зор қуаныш.

Сондай-ақ университеттің мәдениет сарайында ұлы ұстаздың мерейтойы құрметіне айтыс және жыр мүшайрасын өткізуді де ойластырып отырмыз. Бұған қоса Қарағанды қаласы жоғары оқу орындары студенттерінің қатысуымен шаңғы жарысынан ашық біріншілік, жоғары оқу орындары оқытушылары мен қызметкерлері арасында Ебекеңнің сүйікті ойыны бильярдтан турнир өткізілмек. Ең бастысы, Е.Бөкетовтің өнегелі еңбек жолы, бойындағы асыл қасиеттері жас ұрпақтың санасында жатталып қалғаны ғой. Сондықтан да Ебіней Арыстанұлының өзін, оның замандастарының, әріптестерінің, шәкірттерінің естеліктерін көрермендер біздің оқу орынында түсірілген деректі фильмнен тамашалайды.

- Енді осы оқу орнының бүгінгі жеткен биігі туралы әңгімелеп берсеңіз жөн болар еді.

- Осы жерде ұлы ғалымның "Менен кейін не болатынын білмеймін, бірақ мен еккен дәннің біреуі өз жемісін берсе, өзімді бақытты адаммын деп санар едім" — деген сезі көкейіме оралып отыр. Ие, бүгінде Ебіней ағаның көзі тірі болса, еңбегінің жемісін көріп, риза болатыны сөзсіз.

- Олай дейтінім, университет қазіргі заманға сай білім беруде толағай табыстарға жетуде. Осы оқу орнында оқитын 20 мыңнан астам студенттерге 1000-нан астам оқытушы, оның ішінде 79 ғылым докторы, 387 ғылым кандидаты 62 мамандық бойынша дәріс оқиды. Студенттердің сапалы білім алуына барлық жағдай жасалған.

Қазіргі заманға сай жабдықталған мультимедиалық орталықтан әртүрлі ақпараттық ресурстарға енуге болады. Өзіміздің мамандардың күшімен электрондық кітапхана жасау жобасының жұмысы аяқталып келеді. Біз білім сапасын арттыра отырып, белгілі жоғары оқу орындарымен бәсекелестікке түсе алатынымызға кәміл сенімдіміз.

Осы мақсатта ҚарМУ-да оқытушылардың кәсіби біліктілігін, студенттердің білім деңгейін анықтайтын мониторингтік зерттеулер тұрақты жүргізіліп, тиісті қорытынды жасалып отырады. Осындай зерттеу жұмыстары оқу үрдісіне енгізіліп жатқан технологиялардың тиімділігін бағалауда, оқу үрдісін жетілдіре түсуде зор септігін тигізуде.

Алға қойылған мақсаттардың бірі - ҚарМУ-дің халықаралық ынтымақтастық қатынасын дамыту болса, біз Болон хартиясына қол қоюға, Монполье университеттерімен байланыс орнатуға, Орта Азия Менеджмент Даму Қорына кіруге дайындалудамыз.

- Қазақстан Президенті Нұрсұлтан Әбішұлының биылғы Жолдауынан туындаған тапсырмалар мен міндеттер қалай жүзеге асуда?

- Жолдауда жоғары мектептің алдына үлкен міндеттер қойылған. Отандық білім беруді әлемдік талаптарға сәйкестендіріп, жанартып, халықаралық даму деңгейіне көтеру біз үшін өте маңызды. 2004 жылы біздің оқытушылар 8 докторлық және 33 кандидаттық диссертация қорғады. Е.Бөкетов атындағы ҚарМУ-дың профессорлық-оқытушылар құрамы қазіргі заманға сай оқыту

технологияларын қарқынды игеріп, ақпаратты-коммуникативті технологияларды қолдану арқылы ғылыми-педагогикалық біліктілігін көтеруде.

Жолдауда жастардың жазғы демалыс кезінде жұмыс істеп, қаражат табуына жағдай жасап, еңбекке машықтандыру, студенттік құрылыс отрядтарының жұмысын жандандыру керектігі де айтылғаны өзімізге белгілі. Бұл орайда біз мақтанышпен айта аламыз, Қарағанды мемлекеттік университетінде студенттік құрылыс отрядтарының жұмысы жақсы жолға қойылған.

Еліміздің білім беру саласын әлемдік талаптарға сәйкестендіру үшін профессорлық - оқытушылар құрамының жалақысы ұлғайтылып, ең тандаулыларын шетелдерге ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізіп, тәжірибе алмасуға жіберуге мемлекет тарапынан қолдау көрсетіліп, студенттер стипендиясының 6000 теңгеге көтерілетіндігі бәрімізге зор жауапкершілік жүктейтіні сөзсіз. Сондықтан да Елбасы Жолдауын Е.Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінде насихаттау мақсатында оқытушылар құрамы мен қоғам өміріне белсенді араласып жүрген студенттерден құрылған арнайы ақпараттық үгіт топтары ұйымдастырылды. Олар факультеттерде тақырыптық лекциялар, дебат турнирлерін өткізуде. Біздің биологтар Елбасымыздың Жолдауында айтылған "Жасыл ел" бағдарламасы бойынша аймағымызды жасыл желекке бөлеу мақсатында мындаған ағаш көшеттерін отырғызуға әзірленуде. Бүгіндері еліміздің білім беру саласында жүргізіліп жатқан реформалар Е.Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университетінде де өз жалғасын тауып, әрі осы бағытта үлкен істер тындырылуда. Бір айта кететін жайт, 2004 жылдың қорытындысы бойынша, ҚарМУ халықаралық аккредитациядан өтетін қазақстандық 4 жоғары оқу орны қатарынан орын алды. Қазақстан Республикасы Үкіметіне оқу орыны басшылығы тарапынан университет аумағында 7 қабатты оқу-лабораториялық корпусын салу туралы ресми ұсыныс жасалды. Оқытудың несиелік түрі алғашқы кезеңде университеттің 6 факультетіне енгізіліп, 26 мамандық бойынша сәтті жүзеге асып келеді. Бір сөзбен айтқанда, Елбасы Жолдауына Қарағанды мемлекеттік университеті ұжымы қызу қолдау көрсетіп, әлемдік білім беру талаптарына сай, қазіргі заманғы ақпараттық технологияларды кеңінен пайдалана отырып, білім берудің сапасын арттыра бермек.